

Waarom hebben we batterijen nodig in ons energiesysteem?

Marten van der Laan

Energiecoöperatie Noorddijk

8 december 2025

Energietransitie

↑
2000

↑
Parijs
2015

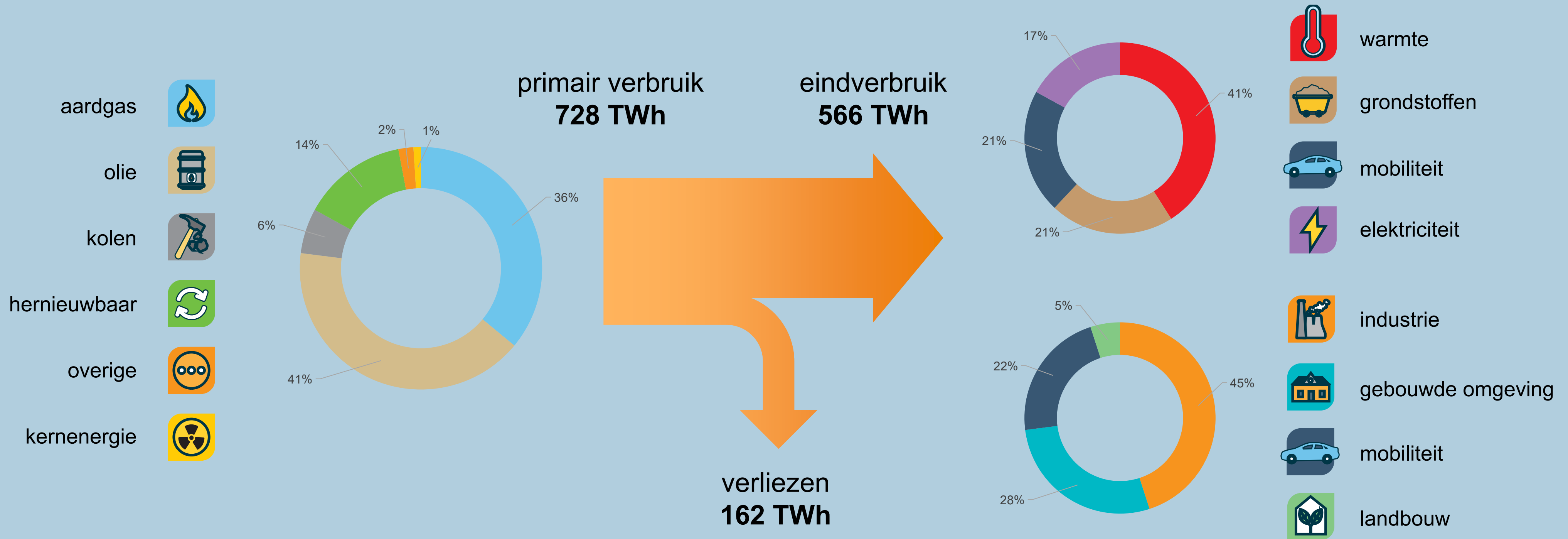
↑
vandaag

↑
2030: EU doel -55%

↑
2050

Energieverbruik NL (2023)

bron: <https://www.ebn.nl/feiten-en-cijfers/infographic/>

Voor gegevens per gemeente zie de **regionale klimaatmonitor**

Duurzame bronnen

zon

wind op land

wind op zee

biogas

biomassa

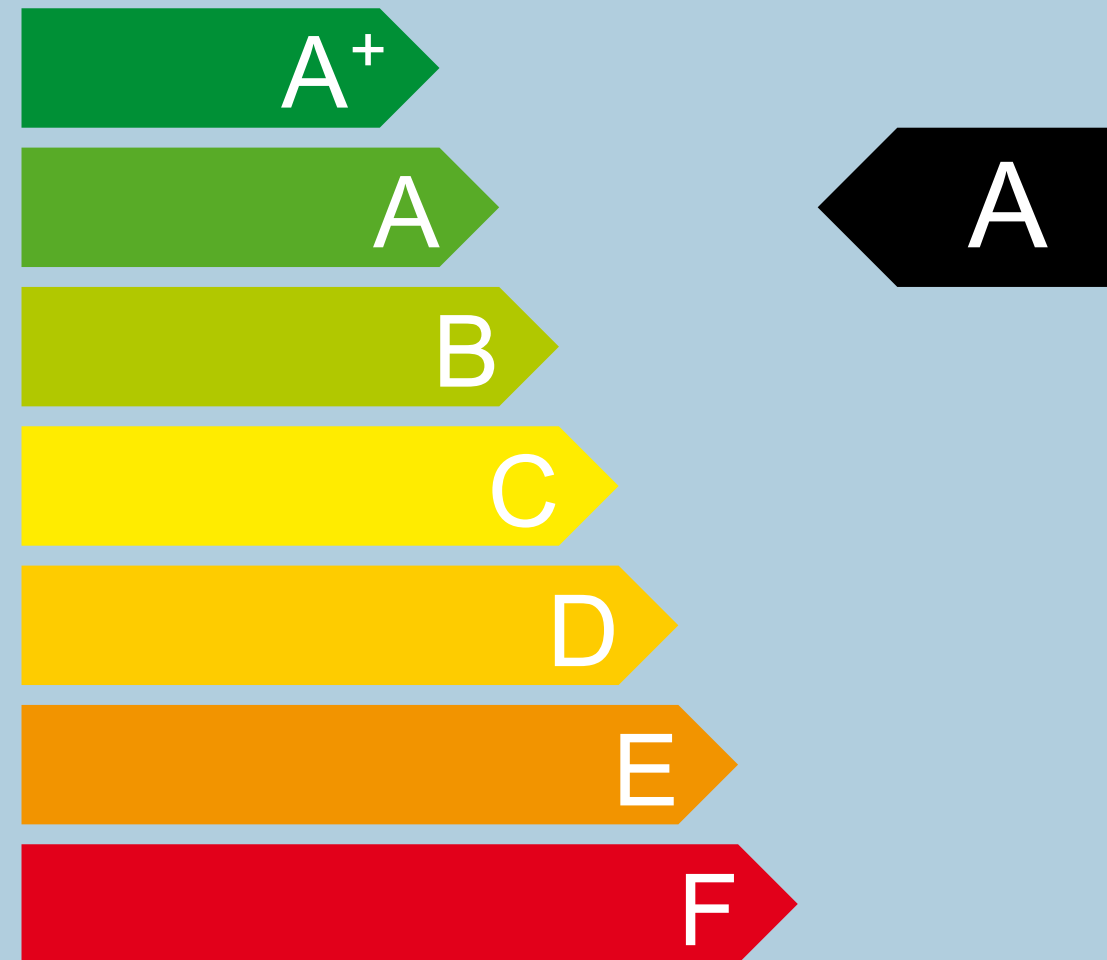

geothermie

kernenergie

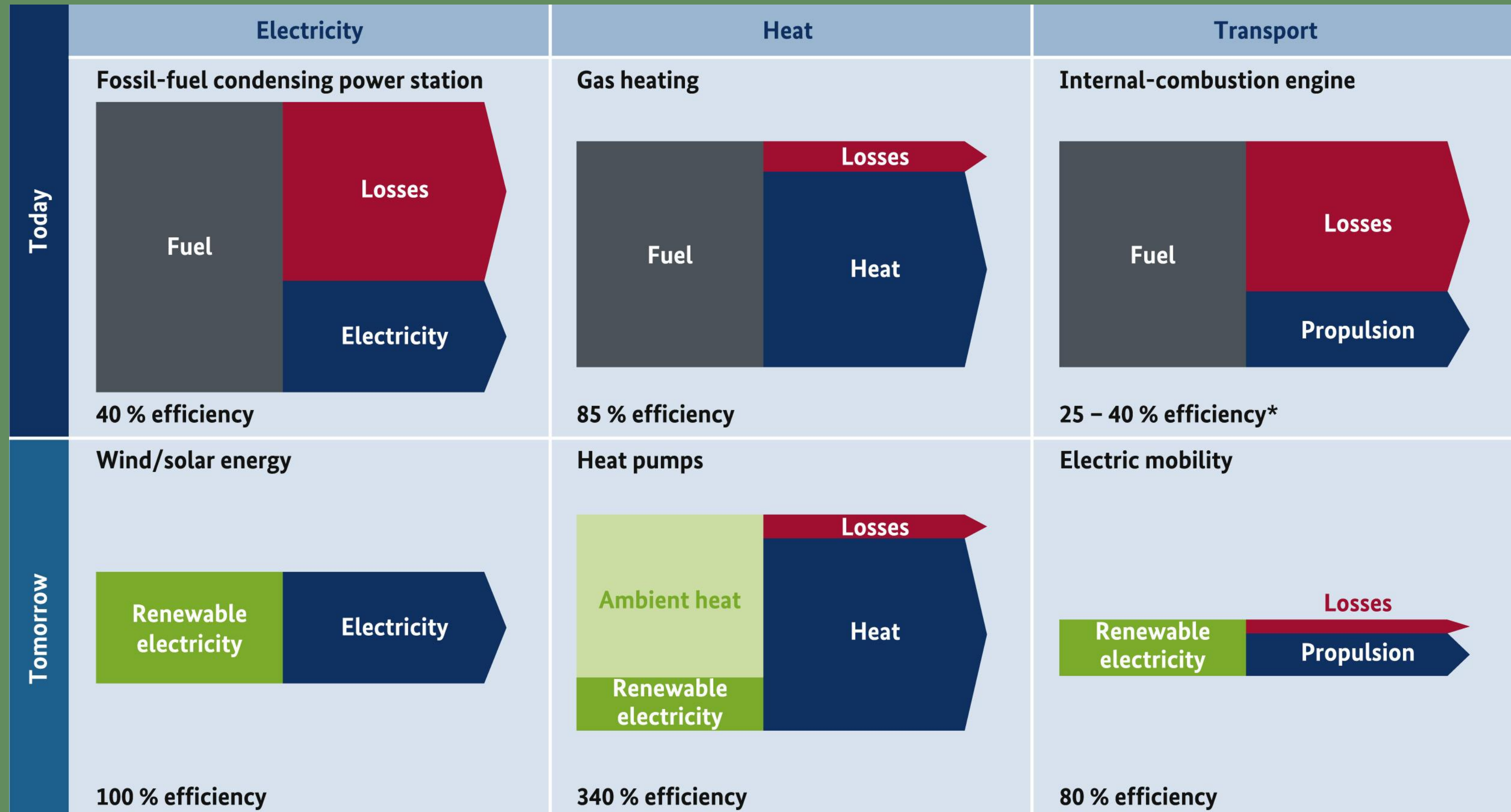
verduurzaming huurwoningen Groningen (2022)

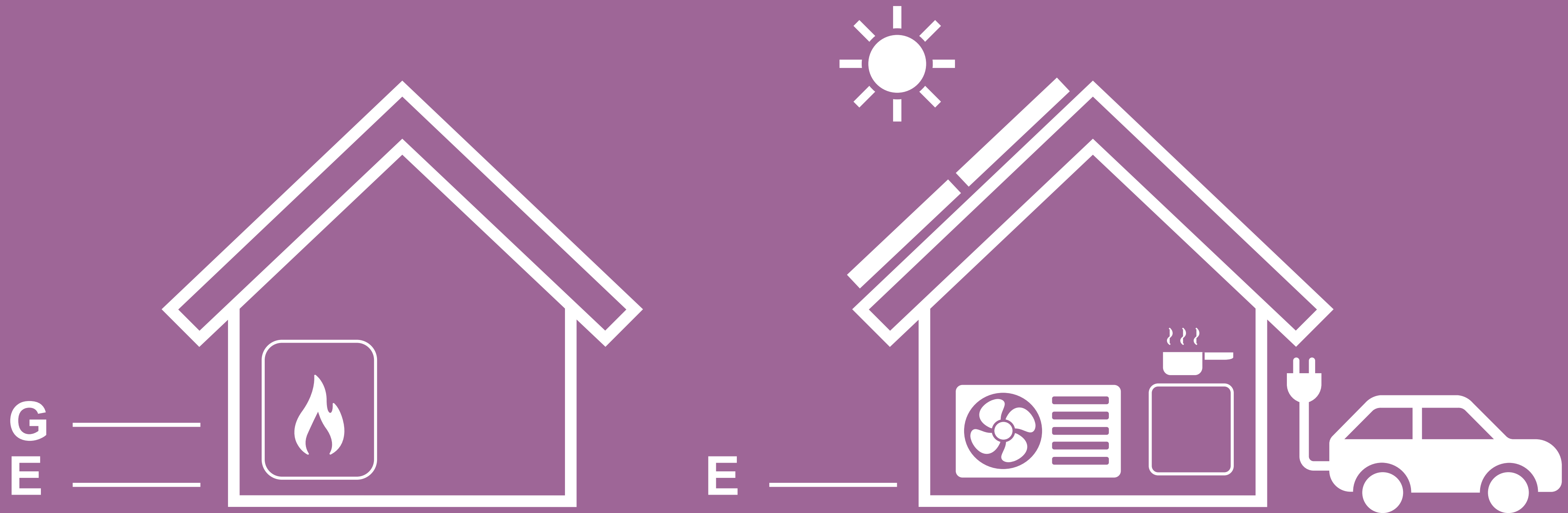
WarmteCentrale Zernike

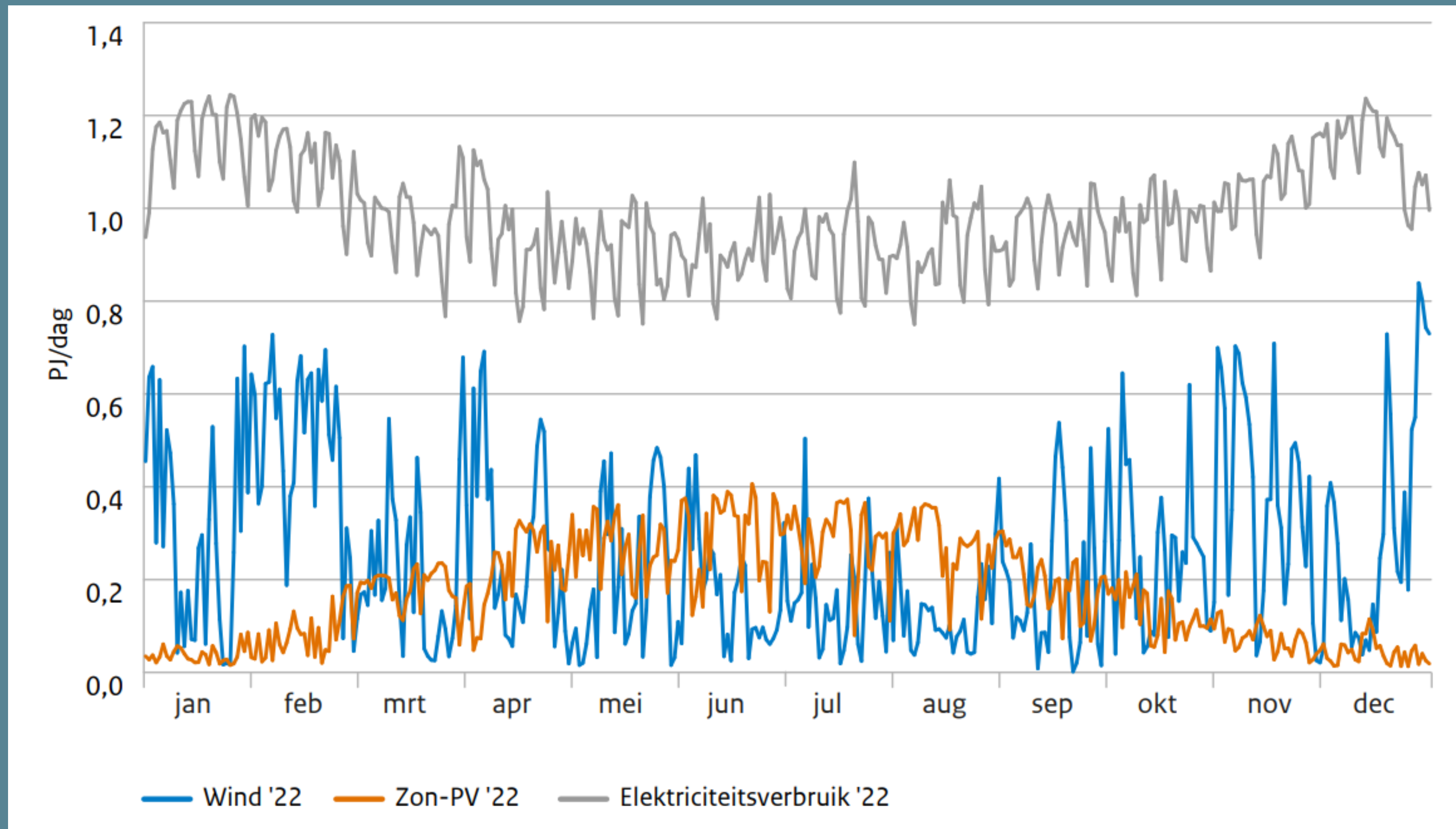
Nieuwe technieken zijn beter

Elektrificatie

Duurzame productie is weersafhankelijk

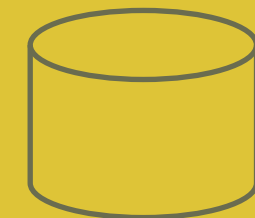

Hoe krijg je vraag en aanbod in balans?

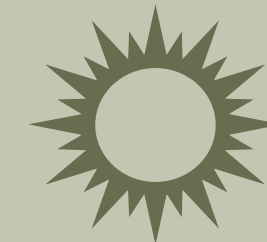
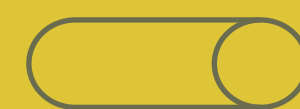
stuurbare productie

vraagsturing

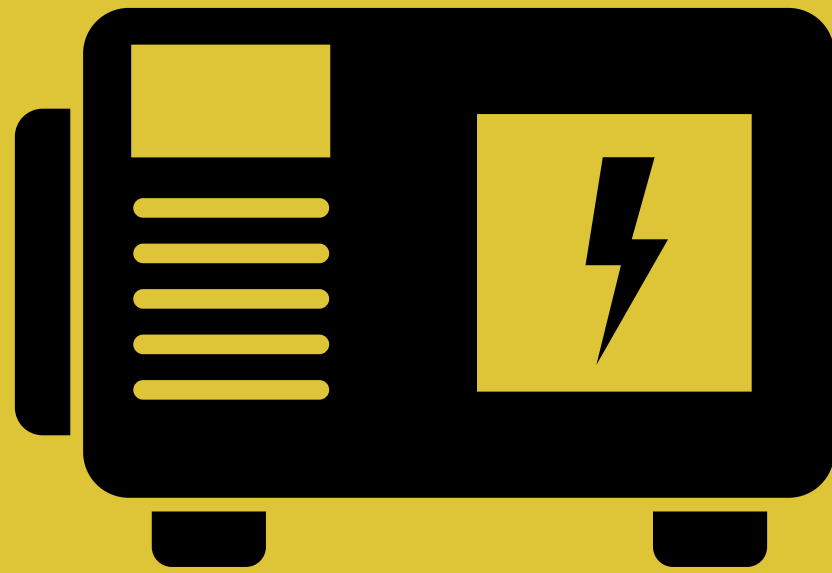
opslag

interconnecties (transport)

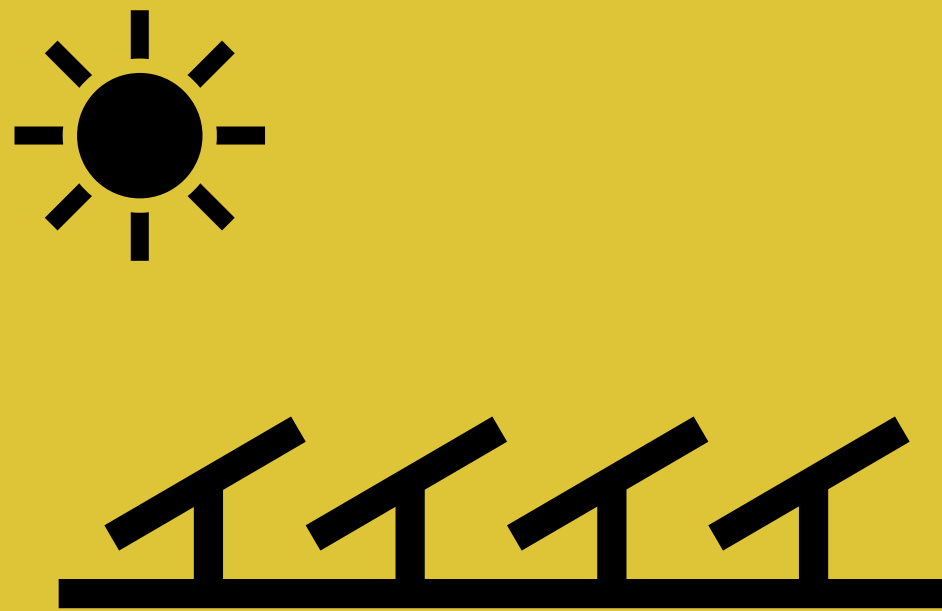

Stuurbare productie

generator

- voorspelbaar
- tweezijdig regelbaar
- hoge marginale kosten (vollasturen, brandstof)

zon

- weersafhankelijk
- ééNZijdig regelbaar (curtailment)
- lage marginale kosten

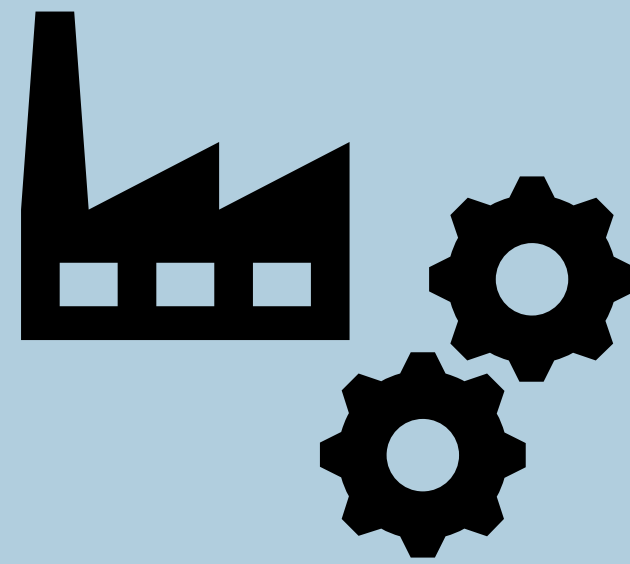
wind

- weersafhankelijk
- ééNZijdig regelbaar (curtailment)
- lage marginale kosten

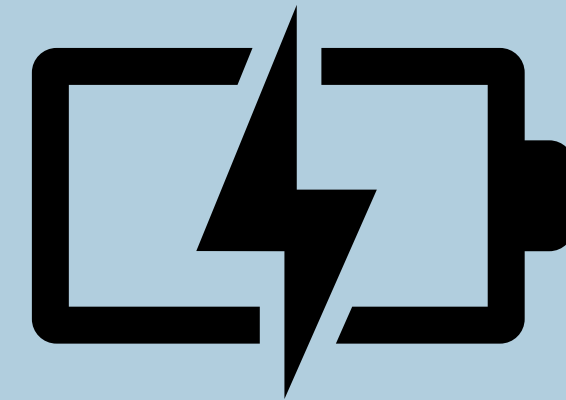
Vraagsturing

Aanpassen gedrag

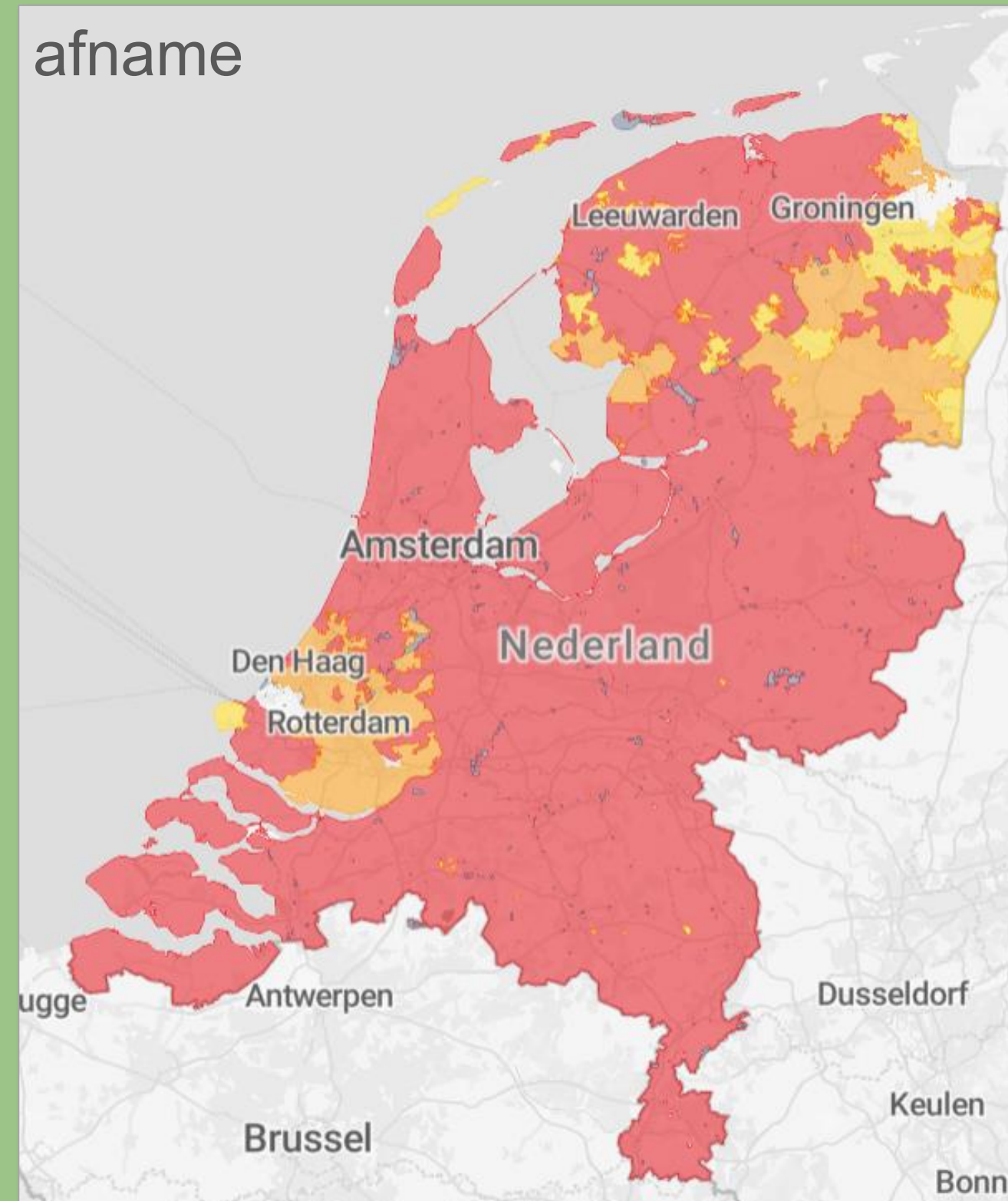
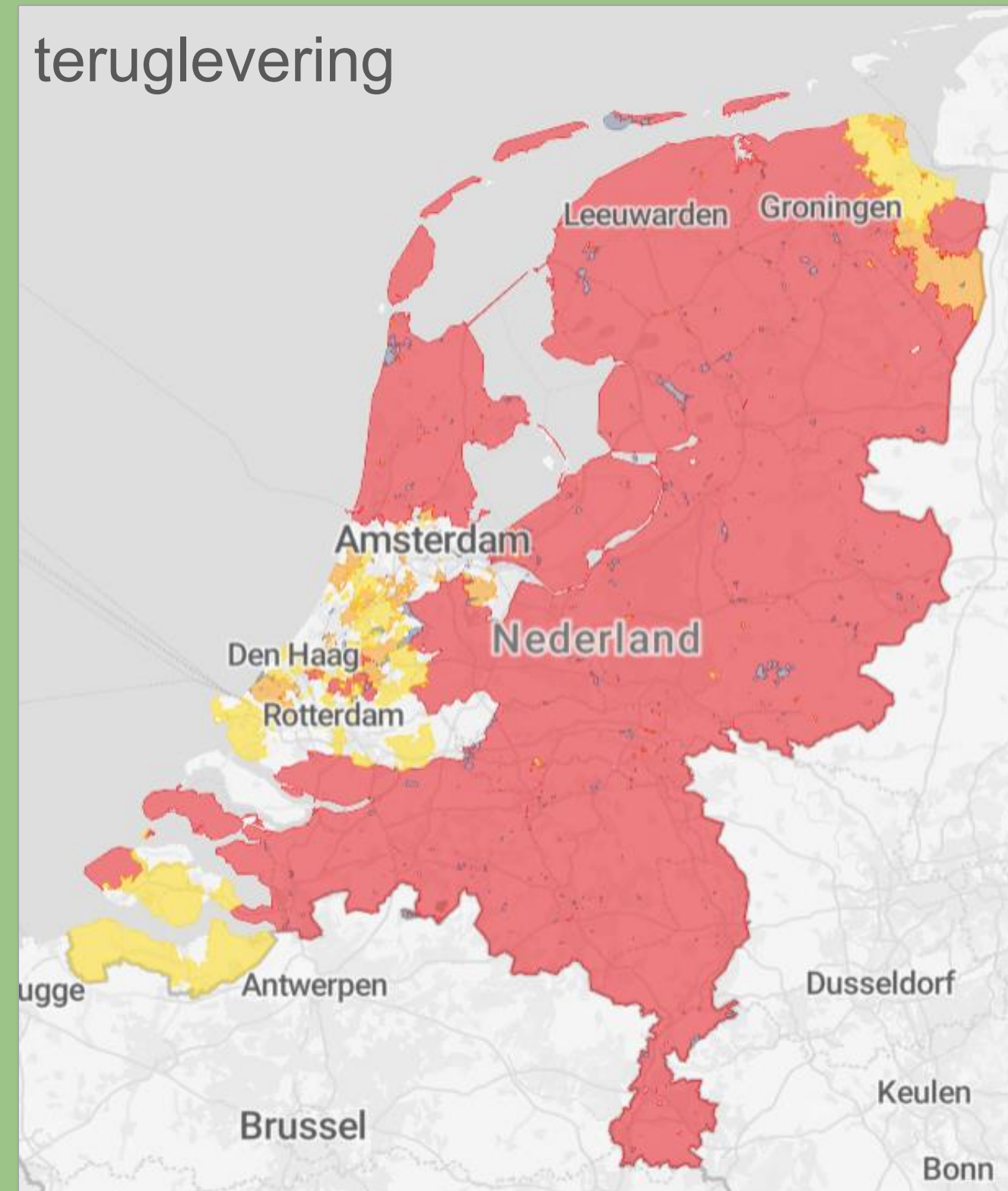

Flexibiliteit in het
bedrijfsproces

Inzet
flexibiliteitsmiddel

Netcongestie

- Transportcapaciteit beschikbaar zonder wachtrij
- Transportcapaciteit beperkt beschikbaar zonder wachtrij
- Gebied is in onderzoek met wachtrij
- Tekort aan transportcapaciteit met wachtrij

(status 12-09-2025)
bron: Netbeheer NL

Marten van der Laan

lector systeemintegratie
in de energietransitie

M: 06 42 54 12 23

m.d.van.der.laan@pl.hanze.nl

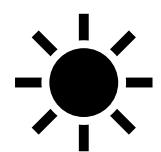
De mogelijkheden met de thuisbatterij

Marion Dam
08-12-2025

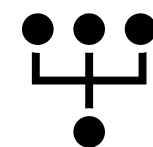
Kenmerken van een thuisbatterij

- Lithium-ion
- Capaciteit: 2-20 kWh
- Vermogen: max 10 kW
- Verlies: ~10-30% (10 kWh erin, 7-9 kWh eruit)
- Levensduur
- Prijs
- Milieu-impact bij productie van batterij

Mogelijkheden thuisbatterij

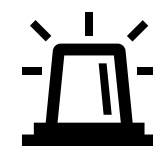
Zelfverbruik van
eigen zonnepanelen
verhogen

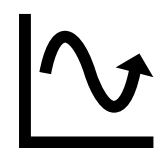
Netcongestie

Dynamisch contract:
prijsverschillen
benutten

Noodstroom-
voorziening

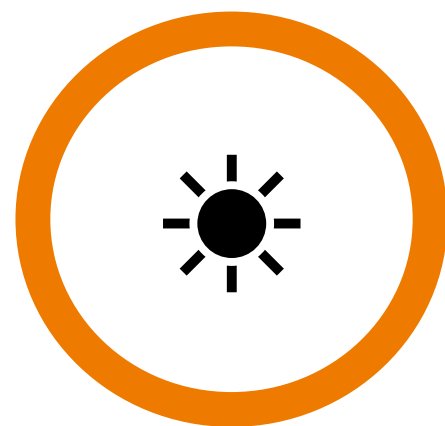

Onbalans

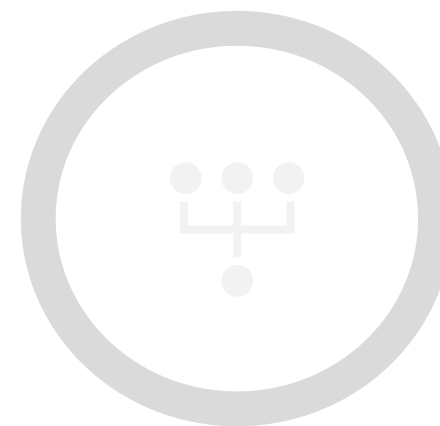

Collectieve
inzet

Mogelijkheden thuisbatterij

Zelfverbruik van
eigen zonnestroom
verhogen

Netcongestie

Dynamisch contract:
prijsverschillen
benutten

Noodstroom-
voorziening

Onbalans

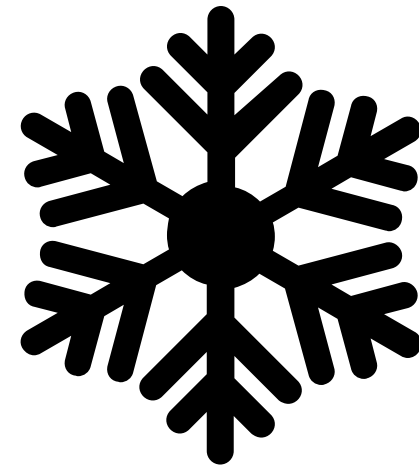
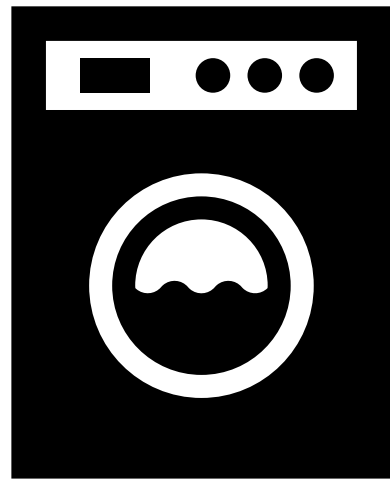
Collectieve
inzet

Zelfverbruik: zonnepanelen op het dak

Gemiddeld verbruikt een huishouden met zonnepanelen 30% van deze zonnestroom direct zelf in huis

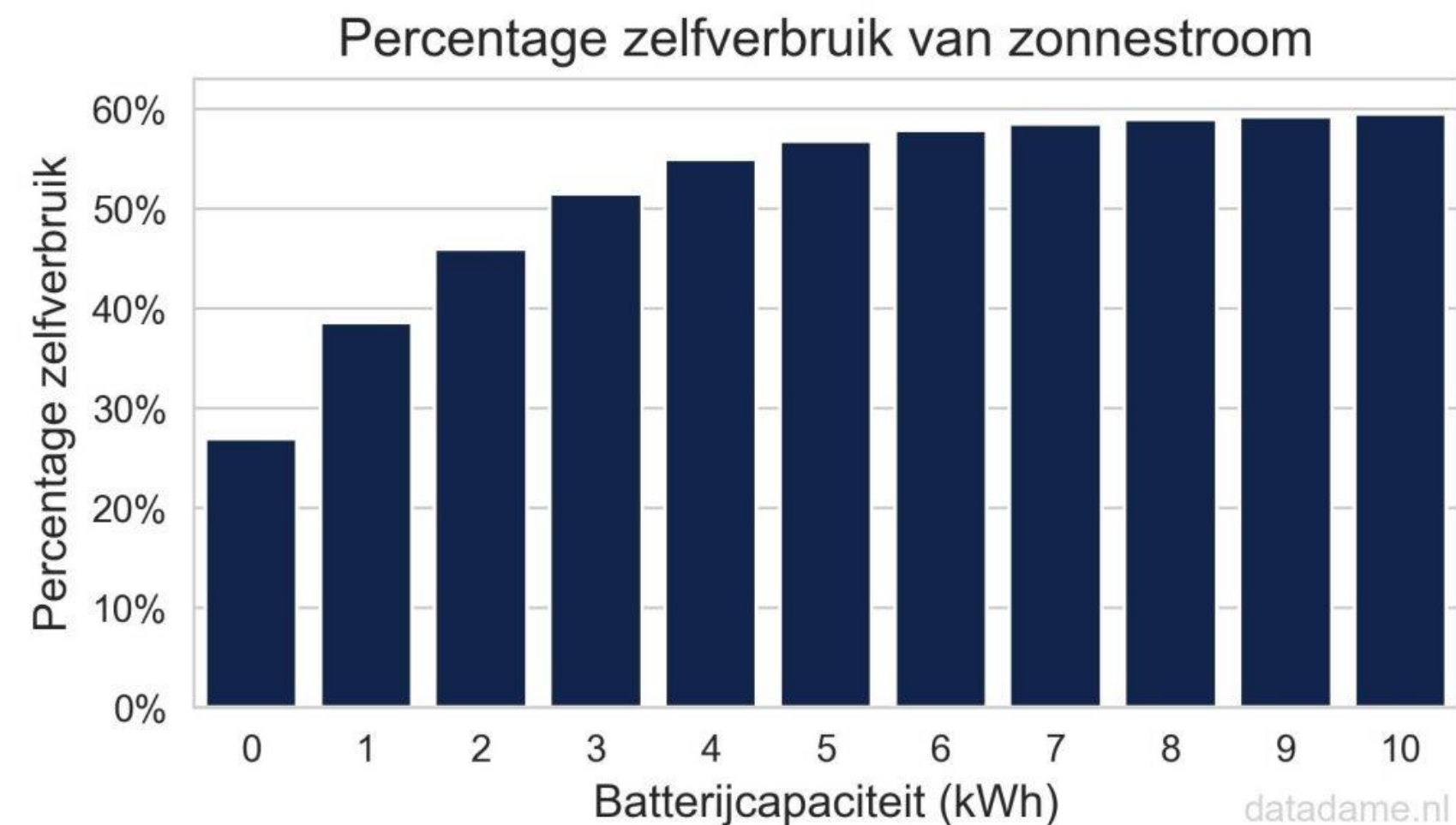
Bron: <https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/zonnepanelen/meer-zonnestroom-zelf-verbruiken/>

Zonder saldering: Zelfverbruik verhogen

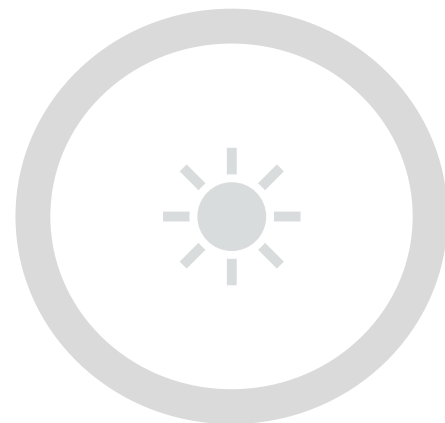
Hoe groot moet een thuisbatterij voor zelfverbruik zijn? (Voorbeeld: mijn huis)

- Bij vast/variabel contract, zonder saldering
 - Vooral in zomer: verplaats zonnestroom naar avond/nacht
 - 's Winters doet batterij weinig
- Kleine batterij vaak voldoende, groter voegt steeds minder extra zelfverbruik toe
- Besparing op energierekening: ~ € 200
- Vanaf 2028: variabele nettarieven, extra besparing

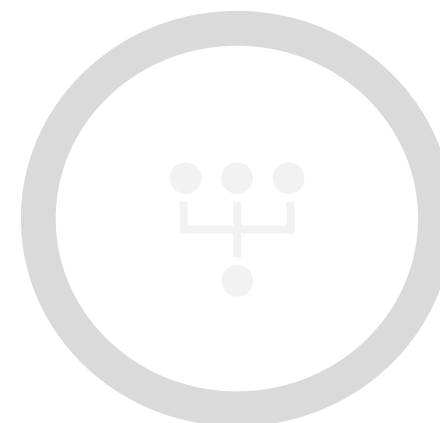

Bron: <https://www.datadame.nl/energie/een-thuisbatterij-voor-zonnestroom/>

Mogelijkheden thuisbatterij

Zelfverbruik van
eigen zonnepanelen
verhogen

Netcongestie

Dynamisch contract:
prijsverschillen
benutten

Noodstroom-
voorziening

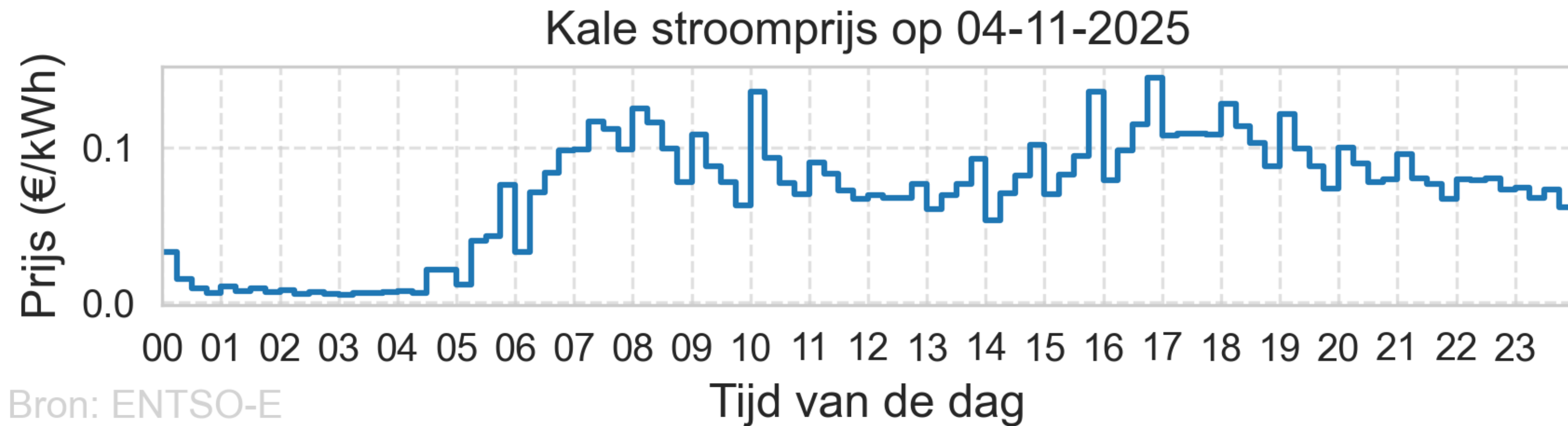

Onbalans

Collectieve
inzet

Voorbeeld dynamische tarieven

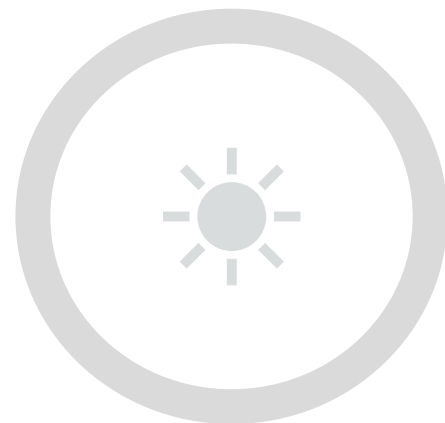

Thuisbatterij om prijsverschillen te benutten

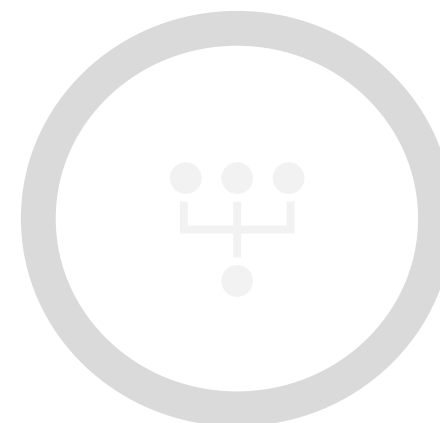
- Dynamisch contract, huishoudens met PV:
 - 's Zomers: zelfverbruik
 - 's Winters: 's nachts goedkoop laden
- Wattflex-project: Jaaropbrengst 3,75 kWh thuisbaterij (geen saldering, stroomprijzen van 2023):
€ 123 tot € 266
- Extra opbrengst tweede batterij: € 15 tot € 152
- Mogelijk BTW-teruggave
- Vanaf 2028: variabele nettarieven, extra besparing

Bron: Dam, M. R., & van der Laan, M. D. (2024). Techno-Economic Assessment of Battery Systems for PV-Equipped Households with Dynamic Contracts: A Case Study of The Netherlands. *Energies*, 17(12), 2991. <https://doi.org/10.3390/en17122991>

Mogelijkheden thuisbatterij

Zelfverbruik van
eigen zonnepanelen
verhogen

Netcongestie

Dynamisch contract:
prijsverschillen
benutten

Noodstroom-
voorziening

Onbalans

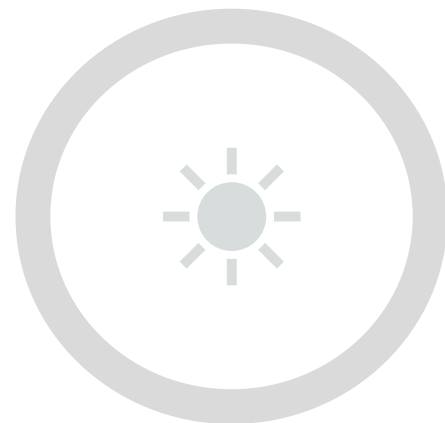

Collectieve
inzet

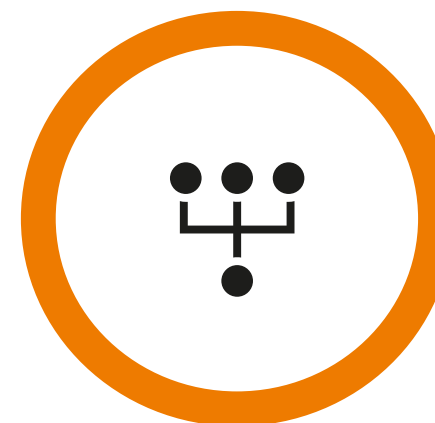
Onbalans

- Sturing door *aggregator* (vaak: energieleverancier)
 - Vergoeding om je thuisbatterij door hen te laten gebruiken om onbalans in hun portfolio op te lossen / op landelijk onbalans in te spelen
- Onbalansmarkt: onzekere opbrengst, onduidelijkheid over toekomstige opbrengst
 - Minder voordeel zonder saldering
 - Vaak grotere batterijen (10 – 20 kWh) aangeboden
- Helpt **landelijk** onbalans te verminderen, maar kan **lokaal congestie** veroorzaken

Mogelijkheden thuisbatterij

Zelfverbruik van
eigen zonnepanelen
verhogen

Netcongestie

Dynamisch contract:
prijsverschillen
benutten

Noodstroom-
voorziening

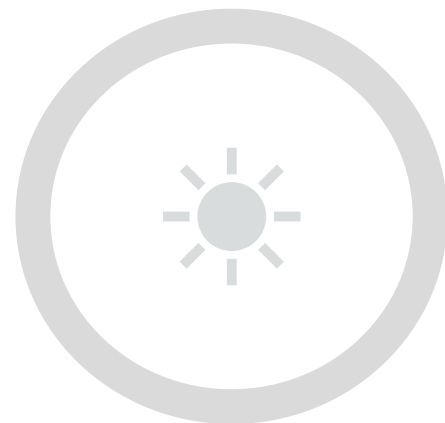

Onbalans

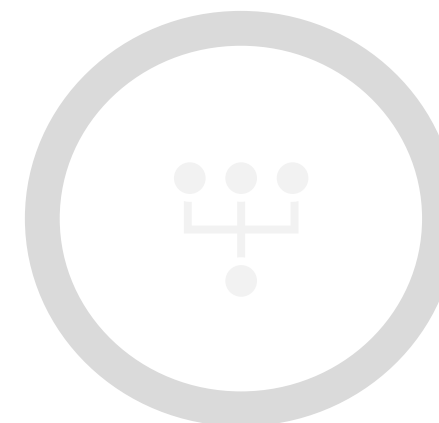

Collectieve
inzet

Mogelijkheden thuisbatterij

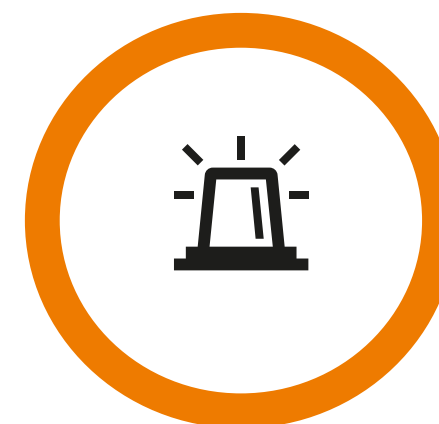
Zelfverbruik van
eigen zonnepanelen
verhogen

Netcongestie

Dynamisch contract:
prijsverschillen
benutten

Noodstroom-
voorziening

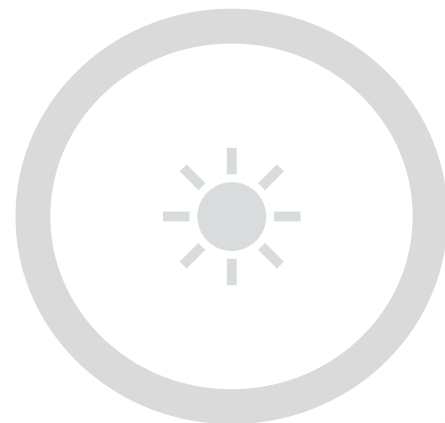

Onbalans

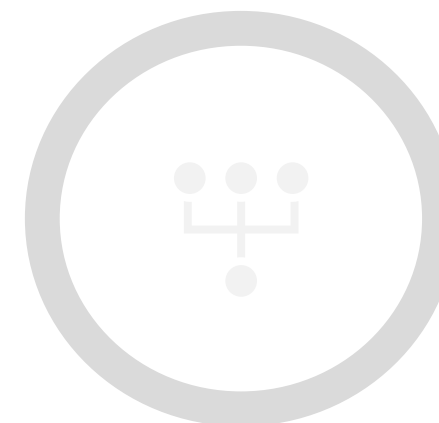

Collectieve
inzet

Mogelijkheden thuisbatterij

Zelfverbruik van
eigen zonnepanelen
verhogen

Netcongestie

Dynamisch contract:
prijsverschillen
benutten

Noodstroom-
voorziening

Onbalans

Collectieve
inzet

Conclusie

- Terugverdiëntijd onzeker
 - Energiemarkten volop in ontwikkeling en volatiel
- Netcongestie
 - Batterij voor zelfverbruik kan piekbelasting verlagen
 - Sturing op markten kan het juist verergeren
- Kleine batterij vaak voldoende
- Milieu-impact bij productie
 - Alternatief: auto slim laden/apparaten op zonnige momenten aanzetten

Vragen en discussie

Discussievragen

- Hoe denkt u nu over een thuisbatterij? Hoe zou een mogelijke thuisbatterij willen inzetten?
- Hoe ziet u de rol van een energiecoöperatie bij het aanschaffen van een thuisbatterij?

